

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

FOLLETT, KEN

Pe aripi de vultur / Ken Follett ; trad.: Graal Soft SRL. –

București : Editura RAO, 2015

ISBN 978-606-609-885-4

I. Graal Soft (București) (trad.)

821.111-31=135.1

Editura RAO
Str. Bârgăului nr. 9-11, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

KEN FOLLETT
On Wings of Eagles
Copyright © Petancor BV, 1983
Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleză:
GRAAL SOFT

© Editura RAO, 2013
Pentru versiunea în limba română

2015

ISBN 978-606-609-885-4

KEN FOLLETT

PE ARIPI DE VULTUR

editura rao

DISTRIBUȚIA PERSONAJELOR

Dallas

Ross Perot, președinte al Consiliului de Administrație al Corporației Electronic Data Systems din Dallas, Texas

Merv Stauffer, mâna dreaptă a lui Perot

T.J. Márquez, vicepreședinte al EDS

Tom Walter, director financiar-contabil al EDS

Mitch Hart, fost președinte al EDS, care avea legături bune în Partidul Democrat

Tom Luce, fondator al firmei de avocatură Hughes & Hill din Dallas

Bill Gayden, președinte al EDS World, o filială a EDS

Mort Meyerson, vicepreședinte al EDS

Teheran

Paul Chiapparone, director de țară al Corporației EDS din Iran; Ruthie Chiapparone, soția lui

Bill Gaylord, adjunctul lui Paul; Emily Gaylord, soția lui Bill

Lloyd Briggs, al treilea în ierarhia subordonaților lui Paul

Rich Gallagher, asistentul administrativ al lui Paul; Cathy Gallagher, soția lui Rich; Buffy, pudelul lui Cathy

Paul Bucha, fost director de țară al Corporației EDS din Iran, de curând stabilit în Paris

Bob Young, director de țară al EDS din Kuwait

John Howell, avocat la firma Hughes & Hill

Keane Taylor, director al proiectului „Banca Omran“

Echipa

Colonelul Arthur D. „Taurul“ Simons, comandant

Jay Coburn, secund

Ron Davis, fruntaș

Ralph Boulware, țințaș

Joe Poché, șofer

Glenn Jackson, șofer

Pat Sculley, responsabil de flanc

Jim Schwebach, responsabil de flanc și explozibili

Iranienii

Abolhasan, adjunctul lui Lloyd Briggs și cel mai în vârstă angajat iranian

Majid, asistentul lui Jay Coburn; Fara, fiica lui Majid

Rashid, Seyyed și „Ciclistul“: ingineri de sistem stagiaři

Gholam, ofițer de achiziții sub comanda lui Jay Coburn

Hosain Dadgar, judecător de instrucție

La Ambasada Statelor Unite

William Sullivan, ambasador

Charles Naas, ministru consilier, adjunctul lui Sullivan

Lou Goelz, consul general

Bob Sorenson, oficial al ambasadei

Ali Jordan, iranian angajat de ambasadă

Barry Rosen, atașat de presă

Istanbul

„Domnul Fish“, agent de turism ingenios

Ilsman, angajat al MIT, echivalentul turcesc al CIA

„Charlie Brown“, traducător

Washington, D.C.

Zbigniew Brzezinski, consilier pe probleme de securitate națională

Cyrus Vance, secretar de Stat

David Newsom, subsecretar la Departamentul de Stat

Henry Precht, șeful Biroului din Iran din cadrul Departamentului de Stat

Mark Ginsberg, Casa Albă: om de legătură la Departamentul de Stat

Amiralul Tom Moorer, fost președinte al Comitetului Șefilor de Stat-Major

conversație reconstituită a fost arătată cel puțin unuia dintre participanți pentru corectare sau aprobare.

Cu aceste două atuuri, cred că fiecare cuvânt din ceea ce urmează este adevărat. Aceasta nu este o „ficționalizare“ sau un „roman non-ficțiune“. Nu am inventat nimic. Ceea ce veți citi s-a întâmplat cu adevărat.

CAPITOLUL UNU

I

Totul a început în 5 decembrie 1978.

Jay Coburn, director de personal la corporația EDS din Iran, stătea foarte preocupat în biroul lui din centrul Teheranului.

Biroul se afla într-o clădire cu trei etaje, din beton, cunoscută sub numele „București“ (deoarece era pe o străduță ce dădea în strada cu același nume). Coburn era la primul etaj, într-o încăpere mare, după standardele americane. Avea podea din parchet, un birou directorial elegant, din lemn și o fotografie a Șahului pe perete. Era așezat cu spatele la fereastră. Prin ușa din sticlă, putea vedea în spațiul necompartimentat pentru birouri, unde personalul lui stătea la mașinile de scris și la telefoane. Ușa din sticlă avea perdele, dar Coburn nu le trăgea niciodată.

Era frig. Întotdeauna era frig: mii de iranieni erau în grevă, orașul avea curent electric cu intermitență, iar căldura era oprită timp de mai multe ore în majoritatea zilelor.

Coburn era un bărbat înalt de aproape 1,80 m, cu umeri lași, și cântărind aproximativ 90 de kilograme. Pă-

rul lui brun-roșcat era tuns scurt, precum cel al unui om de afaceri, și atent pieptănat, cu o cărare. Deși avea doar treizeci și trei de ani, arăta de parcă ar fi avut aproape patruzeci. La o privire mai atentă, tinerețea i se citea pe fața deschisă, agreabilă și zâmbetul binevoitor, dar avea un aer de maturitate timpurie, înfățișarea unui bărbat care s-a maturizat prea repede.

Toată viața purtase pe umeri responsabilitatea: băiat fiind, lucrând pentru florăria tatălui său; la vârsta de douăzeci de ani, ca pilot de elicopter în Vietnam; ca tânăr soț și tată; și în perioada menționată mai sus, ca director de personal, ținând în mâinile lui siguranța a 131 de angajați americani și a 220 de persoane dependente de aceștia, într-un oraș în care violența bandelor stăpânea străzile.

În acea zi de decembrie, ca, de altfel, în fiecare zi, el dădea telefoane prin Teheran, încercând să afle unde era vreo încăierare sau unde urma să izbucnească una, și care erau perspectivele pentru următoarele zile.

Suna la Ambasada Statelor Unite cel puțin o dată pe zi. Ambasada avea un birou de informații deservit de personal douăzeci și patru de ore pe zi. Americanii sunau din diferite zone ale orașului pentru a raporta demonstrații sau tulburări ale ordinii publice, iar ambasada răspândea vestea să fie evitat acel cartier. Dar pentru informații suplimentare și sfaturi, Coburn considera că ambasada era aproape inutilă. La ședințele informative săptămânale, la care participa cu loialtate, i se spunea întotdeauna că americanii ar trebui să stea înăuntru pe cât de mult posibil și să nu se amestece cu mulțimile orice s-ar întâmpla, dar că Șahul deținea controlul, iar evacuarea nu era re-

comandată în acea perioadă. Coburn înțelegea problema lor – dacă cei din conducerea Ambasadei Statelor Unite spuneau că Șahul se clătina, acesta, cu siguranță, urma să cadă –, însă erau atât de precauți, încât abia divulgau vreo informație.

Dezamăgită de ambasadă, comunitatea de afaceri din Teheran își întemeiase propria rețea de informații. Cea mai mare corporație americană din oraș era Bell Helicopter, a cărei operațiune în Iran era condusă de către un general maior pensionat, Robert N. Mackinnon. Mackinnon avea un serviciu de informații de primă clasă și distribuia orice informație. De asemenea, Coburn cunoștea doi ofițeri de informații din armata americană cărora le-a dat telefon.

În acea zi orașul era relativ liniștit: nu erau demonstrații majore. Ultima izbucnire a unui scandal serios fusese cu trei zile în urmă, în 2 decembrie, prima zi a grevei generale, când șapte sute de oameni au fost declarați morți în luptele de stradă. Potrivit surselor lui Coburn, era de așteptat ca liniștea să dureze până în 10 decembrie, de Ashura, ziua sfântă a musulmanilor.

Coburn era îngrijorat în legătură cu Ashura. Sărbătoarea musulmană de iarnă nu era deloc precum Crăciunul. O zi de post și de doliu pentru moartea nepotului profetului Husayn, nota dominantă a acestei zile era căința. Se desfășurau ample procesiuni de stradă, în timpul cărora cei mai devotați credincioși se biciuiau pe ei înșiși. În atmosfera aceea, isteria și violența puteau izbucni repede.

În acel an, se temea Coburn, violența ar putea fi îndreptată împotriva americanilor. O serie de incidente

neplăcute îl convinseseră că sentimentul antiamerican creștea rapid. Un bilet i-a fost strecurat pe sub ușa, în care era scris: „Dacă ții la viața și posesiunile tale, pleacă din Iran“. Prieteni de-ai lui primiseră bilete asemănătoare. Artiștii pictaseră cu spray cuvintele „Aici locuiesc americani“ pe peretele casei sale. Autobuzul care îi ducea copiii la Școala Americană din Teheran fusese atacat cu pietre de către o mulțime de demonstranți. La alți angajați ai EDS se strigase pe stradă, iar mașinile le-au fost deteriorate. Într-o după-amiază înfiorătoare, iraniienii de la Ministerul Sănătății și Protecției Sociale – cel mai mare client al EDS – izbucniseră într-o criză de furie, spărgând geamuri și arzând fotografiile de-ale Șahului, în timp ce directorii EDS din clădire s-au baricadat într-un birou până când mulțimea s-a retras.

În anumite privințe, cea mai sinistă era schimbarea în atitudine a gazdei lui Coburn. La fel ca mulți alți americani din Teheran, Coburn închiriasse jumătate dintr-o casă pentru două familii: el împreună cu soția lui locuiau la etaj, iar familia proprietarului locuia la parter. Când a venit familia Coburn, în luna martie a aceluși an, proprietarul îi luase sub aripa lui protectoare. Cele două familii s-au împrietenit. Coburn și cu gazda discutau despre religie: proprietarul i-a dat o traducere în limba engleză a Coranului, iar fata acestuia îi citea tatălui ei din Biblia lui Coburn. Cu toții mergeau împreună în excursii la țară la sfârșit de săptămână. Scott, fiul în vârstă de șapte ani al lui Coburn, juca fotbal pe stradă cu băieții proprietarului. La un sfârșit de săptămână, familia Coburn a avut privilegiul rar de a participa la o nuntă musulmană. Fusese fascinant. Bărbații și femeile au stat separați toată

ziua, deci Coburn și Scott au mers cu bărbații, iar soția lui, Liz, și cele trei fiice s-au dus cu femeile, astfel Coburn nu a reușit deloc să vadă mireasa.

După ce a trecut vara, lucrurile s-au schimbat treptat. Excursiile de la sfârșitul săptămânii au încetat. Băieților proprietarului li s-a interzis să se joace cu Scott pe stradă. În cele din urmă, orice legătură între cele două familii a încetat, chiar și în interiorul casei și în curte, iar copiii erau dojeniți doar pentru că vorbeau cu familia Coburn.

Proprietarul nu începuse dintr-odată să-i urască pe americani. Într-o seară a dovedit că mai ținea la familia Coburn. Fusese un incident cu schimburi de focuri pe stradă: unul dintre fiii lui ieșise afară după ce a sunat alarma, iar soldații au tras în băiat în timp ce acesta alerga spre casă și s-a cățarat pe zidul ce împrejmuia curtea. Coburn și Liz au privit întregul incident de pe veranda lor de la etaj, iar Liz era speriată. Proprietarul a urcat să le spună că totul era în regulă. Dar simțea în mod clar că, pentru siguranța familiei sale, nu putea fi văzut că era prieten cu americanii: știa încotro bătea vântul. Pentru Coburn, era încă un semn rău.

Coburn auzise, din surse neoficiale, că se vorbea înflăcărat prin moschei și bazare că va începe un război sfânt împotriva americanilor în ziua de Ashura. Mai erau cinci zile până atunci și americanii din Teheran erau totuși surprinzător de calmi.

Coburn și-a amintit când a fost dată alarma: nu le-a tulburat nici măcar jocul de poker de la EDS din fiecare lună. El împreună cu ceilalți jucători, pur și simplu, își aduceau soțiile și copiii, transformau totul într-o petrecere în pijamale și stăteau până dimineața. Se obișnuiseră

cu sunetul armelor. Marea majoritate a luptelor grele se ducea în sectorul sudic, mai vechi, unde era bazarul, și în zona din jurul universității; însă toată lumea auzea schimburi de focuri din când în când. După primele re-prize, au devenit, în mod curios, indiferenți. Dacă vorbea cineva, făcea o pauză, apoi continua când se opreau împușcăturile, la fel cum ar fi făcut, probabil, în State când trecea pe deasupra un avion cu reacție. Era ca și cum nu-și puteau imagina că focurile de arme ar putea fi îndreptate spre ei.

Coburn *nu* era indiferent față de împușcături. Se trăse-se spre el destul de mult în timpul tinereții lui. În Vietnam pilotase atât elicoptere de atac în sprijinul operațiunilor de la sol, cât și avioane cu trupe sau provizii, aterizând și decolând pe câmpurile de luptă. A ucis oameni și a văzut bărbați murind. Pe atunci, armata oferea o Medalie a Aerului pentru fiecare douăzeci și cinci de ore de zbor în luptă: Coburn s-a întors acasă cu treizeci și nouă de medalii. A primit și decorații de zbor Crucea Distinsă pentru Zbor, o Stea de Argint și un glonț în gambă – cea mai vulnerabilă parte a unui pilot de elicopter. Descoperise, în decursul aceluia an, că se putea descurca destul de bine în acțiune, când erau atât de multe de făcut și nu era timp să fii înspăimântat. Dar, de fiecare dată când se întorcea dintr-o misiune, când se termina totul și putea reflecta la ce a făcut, genunchii îi tremurau.

Într-un mod ciudat, era recunoscător pentru acea experiență. S-a maturizat repede și a obținut un avantaj în fața contemporanilor lui în viața de afaceri. De asemenea, avea un respect sănătos față de sunetul împușcăturilor.

Totuși cei mai mulți colegi ai lui nu simțeau la fel, nici soțiile acestora. Ori de câte ori se discuta evacuarea, ei se opuneau acestei idei. Aveau timp, muncă și mândrie investite în corporația EDS din Iran și nu doreau să plece de acolo. Soțiile lor transformaseră apartamentele închiriate în adevărate locuințe de familie și-și făceau planuri de Crăciun. Copiii aveau școlile lor, prietenii lor, bicicletele și animalele lor de companie. Cu siguranță, își spuneau că primejdia va trece dacă stăteau ascunși și rezistau.

Coburn încercase să o convingă pe Liz să se întoarcă împreună cu copiii înapoi în State, nu doar pentru siguranța lor, ci deoarece s-ar putea să vină vremea când va trebui să evacueze 350 de oameni toți odată și va avea nevoie să-i ofere acelei acțiuni întreaga lui atenție, fără să fie distras de propria neliniște față de familia sa. Liz refuzase să plece.

Oftă când se gândi la Liz. Era nostimă și țâfnoasă și toți se bucurau de prezența ei, dar nu era o bună soție corporatistă. Conducerea EDS pretindea mult de la directorii săi: dacă era nevoie să lucrezi toată noaptea pentru a termina treaba, lucreai toată noaptea. Liz nu putea suferi acest lucru. În State, când a lucrat ca recrutor, Coburn a fost plecat adesea de acasă de luni până vineri, călătorind peste tot în țară, iar ea a urât acest lucru. Era fericită în Teheran, pentru că el era acasă în fiecare seară. Dacă el urma să stea acolo, își spunea Liz, la fel va face și ea. Și copiilor le plăcea în capitala iraniană. Se întâmpla pentru prima dată să locuiască în afara Statelor Unite și erau intrigați de limba diferită și de cultura Iranului. Kim, de cincisprezece ani, cel mai în vârstă dintre ei, era prea încrezător ca să se îngrijoreze. Kristi, cea de opt ani,

afișa oarecum un aer neliniștit, dar ea era cea emotivă, întotdeauna cea care reacționa cel mai repede în mod exagerat. Atât Scott, în vârstă de șapte ani, cât și Kelly, micuța de patru ani, erau prea mici ca să înțeleagă pericolul pe deplin.

Așadar, stăteau ca toți ceilalți și așteptau ca lucrurile să meargă mai bine – sau mai rău.

Gândurile lui Coburn au fost întrerupte de o lovitură ușoară în ușă, iar Majid intră. Un bărbat scund și îndeșat, de aproximativ cincizeci de ani, cu o mustață bogată, cândva înstărit: neamul lui a avut foarte mult pământ și l-a pierdut în urma reformei agrare din anii '60. În acel decembrie din 1978 lucra pentru Coburn ca asistent administrativ, având de-a face cu birocrăția. Vorbea fluent limba engleză și era foarte descurcăreț. Coburn îl aprecia mult: Majid s-a străduit foarte mult să fie de ajutor atunci când familia lui Jay a ajuns în Iran.

– Intră, zise Coburn. Ia loc. La ce te gândești?

– E vorba de Fara.

Coburn clătină din cap. Fara era fiica lui Majid și lucra cu tatăl ei: îndatorirea ei era să se asigure că toți angajații americani aveau vize actualizate și permise de muncă.

– Vreo problemă? întrebă Coburn.

– Poliția i-a cerut să ia două pașapoarte americane din dosarele noastre *fără să spună cuiva*.

Coburn se încruntă.

– E vorba de niște pașapoarte anume?

– Ale lui Paul Chiapparone și Bill Gaylord.

Paul era șeful lui Coburn, directorul corporației EDS din Iran. Bill era director adjunct și coordonator

al celui mai mare proiect al lor, contractul cu Ministerul Sănătății.

– Ce naiba se întâmplă? îl iscodi Coburn.

– Fara este în mare pericol, răspuse Majid. A fost instruită să nu dezvăluie nimănui despre acest lucru. A venit la mine pentru sfaturi. Bineînțeles că trebuia să-ți spun, însă mi-e teamă că va avea probleme foarte serioase.

– Stai puțin, să recapitulăm, zise Coburn. Cum s-a întâmplat asta?

– A primit un telefon azi-dimineață de la secția de poliție, Biroul pentru Permise de Ședere, secția americană. I-au cerut să vină la birou. Spuneau că era vorba despre James Nyfler. Ea a crezut că era doar rutină. A ajuns la birou la unsprezece și jumătate și s-a prezentat la directorul secției americane. Mai întâi, el i-a cerut pașaportul domnului Nyfler și permisul de ședere. Ea i-a precizat că domnul Nyfler nu se mai afla în Iran. Apoi el a întrebat de Paul Bucha. Ea i-a răspuns că nici domnul Bucha nu mai era în țară.

– Chiar așa i-a zis?

– Da.

„Bucha era în Iran, dar se poate ca Fara să nu fi știut acest lucru, se gândi Coburn. Bucha a locuit aici, a părăsit țara și a venit înapoi, pe scurt: va lua avionul înapoi spre Paris.“

Majid continuă:

– Ofițerul a spus apoi: „Presupun că și ceilalți doi au plecat.“ Fara a văzut că avea patru dosare pe birou și a întrebat cine erau ceilalți doi. El i-a explicat că era vorba de domnul Chiapparone și de domnul Gaylord. Ea i-a